

Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра початкової та дошкільної освіти

АЛЬМАНАХ

**ОСВІТНІЙ АЛЬМАНАХ
ЗБІРНИК СТУДЕНТСЬКИХ
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
(Інтернет видання)**

Випуск 8

2025

Львів – 2025

УДК 378.091.212(050)

Рекомендувала до друку Вчена рада факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 8 від 26 березня 2025 року)

Укладачі

Світлана Кость, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної
освіти Львівського національного університету імені Івана Франка.

Упорядник

Наталія Мачинська, доктор педагогічних наук, професор, завідувач
кафедри початкової та дошкільної освіти факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка.

Рецензенти

Олена Квас, доктор педагогічних наук, професор.

Марія Стахів, кандидат педагогічних наук, доцент.

*Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність
фактів та покликань а також використання технік плагіату та реферативної
компіляції матеріалів, скопійованих з Інтернет-видань,
несуть автори статей.*

Збірник студентських наукових праць «Освітній альманах» [вступ. слово, упоряд., заг. редак. Наталії Мачинської]. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2025. 8. 278.

Збірник містить наукові дослідження здобувачів вищої освіти України та Чеської Республіки. Наукові публікації присвячені актуальним темам педагогіки та методик навчання, зокрема автори розкривають: теоретико-прикладні аспекти української та зарубіжної наукової спадщини педагогів; провідні інноваційні течії сучасної педагогічної науки; проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти та методик викладання навчальних дисциплін; новаторські підходи до організації діяльності педагога та діяльність вчителя-асистента в інклюзивному освітньому середовищі; особливості адаптації студентів до умов навчання в період війни. Також у збірнику подано апробації результатів курсових та магістерських робіт.

© Львівський національний
університет імені Івана Франка, 2025

Список використаних джерел

1. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е. та ін. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. Київ: Ленвіт, 592 с.
2. Кекош, М. Л. (2020). Роль педагогічної комунікації у подоланні труднощів у процесі вивчення іноземної мови дітьми молодшого шкільного віку. У Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: Збірник наукових праць (Гол. ред. А. В. Сущенко), вип. 68, т. 1, с. 172-174. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 252 с.
3. Манакін, В. М. (2012). Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Видавничий центр «Академія», 146 с.
4. Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ (2017). Збірник матеріалів III-ї міжнародної науково-практичної конференції. Київ: КНЕУ, 399с.

Ганна Товканець,

доктор педагогічних наук, професор,

Мукачівський державний університет, Україна.

Поп Б. В.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

спеціальність 013 Початкова освіта

Мукачівський державний університет, Україна.

ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Метою цієї роботи є аналіз можливостей і викликів дистанційної освіти в початковій школі, визначення її переваг і недоліків, а також окреслення шляхів покращення якості навчального процесу в умовах онлайн-навчання. Особлива

увага приділяється питанням технічного забезпечення, методики викладання, соціальної взаємодії учнів та адаптації навчальних програм до потреб молодших школярів.

Однією з головних переваг дистанційної освіти є її гнучкість. Дистанційна освіта стала важливою частиною сучасного навчального процесу, особливо в умовах пандемії COVID-19 (UNESCO. Distance Learning Strategies in Response to COVID-19 School Closures), воєнних дій та інших кризових ситуацій. Для початкової школи вона має як значні можливості, так і серйозні виклики. Молодші школярі потребують особливої уваги та підтримки, адже саме у цьому віці формуються базові навички навчання, соціалізації та самостійності.

Учні можуть навчатися у власному темпі, повторювати матеріал за необхідності та використовувати різноманітні онлайн-ресурси (European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age. Brussels). Завдяки інтерактивним платформам, таким як Google Classroom, Zoom, Moodle та Microsoft Teams, учителі можуть організовувати відеоуроки, надавати завдання та контролювати їхнє виконання. Використання мультимедійних матеріалів, анімацій, інтерактивних тестів та ігор сприяє залученню дітей до навчального процесу, роблячи його цікавим та різноманітним.

Перевагою є розвиток самостійності та цифрової грамотності. Учні змушені вчитися працювати з комп'ютером, знаходити необхідну інформацію та організовувати власний навчальний процес. Це формує відповідальність за навчання та допомагає розвивати навички саморегуляції, які є важливими для подальшого розвитку. Крім того, дистанційна освіта забезпечує доступ до навчання для дітей, які проживають у віддалених регіонах або з різних причин не можуть відвідувати школу. Це особливо важливо для дітей з особливими освітніми потребами, оскільки вони можуть використовувати адаптовані матеріали, субтитри, спеціальні програми тощо (UNESCO. Distance Learning Strategies in Response to COVID-19 School Closures).

Дистанційне навчання має значний вплив на формування мовно-літературної компетентності молодших школярів. Відсутність живого спілкування та обмежена можливість безпосереднього зворотного зв'язку з учителем можуть ускладнювати розвиток навичок усного мовлення та читання [3]. Також важливою проблемою є те, що молодші учні потребують постійної практики правильного вимовляння слів, інтонування речень та виразного читання, що складніше контролювати в умовах онлайн-уроків. Однак використання аудіо-та відеоматеріалів, інтерактивних читанок, електронних книг і спеціальних платформ для розвитку грамотності (наприклад, «Вчи.ком.юа», «Читайлик») допомагає частково компенсувати ці труднощі (European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age). Важливим є також створення середовища для комунікації між учнями під час онлайн-занять, наприклад, через групові обговорення та театралізовані читання, що сприяє розвитку зв'язного мовлення та навичок аналізу художніх творів.

Проте, попри ці можливості, дистанційне навчання у початковій школі має чимало проблем. Однією з основних є недостатня технічна забезпеченість. Не всі родини мають комп'ютери, планшети або стабільний доступ до Інтернету. У деяких регіонах відсутнє якісне покриття, що ускладнює навчальний процес. Важливим питанням є також цифрова грамотність батьків, які у більшості випадків допомагають дітям організовувати навчання. Якщо вони не володіють необхідними навичками, то ефективність дистанційного навчання значно знижується (Концепція «Нова українська школа»).

Ще однією серйозною проблемою є психологічне навантаження на дітей. Відсутність живого спілкування з однолітками, недостатній рівень соціалізації та надмірний час перед екраном можуть негативно впливати на емоційний стан та здоров'я учнів (Савченко, Богданець-Білооскаленко). Маленьким дітям важко концентрувати увагу під час онлайн-занять, вони швидко втомлюються, що знижує ефективність навчання. Крім того, дистанційне навчання вимагає від учителів значних зусиль у підготовці матеріалів та організації уроків. Не всі

педагоги мають достатні навички роботи з онлайн-платформами, а перевірка завдань та зворотний зв'язок із кожним учнем займають більше часу, ніж у традиційному форматі.

Викликом є контроль знань. Під час дистанційного навчання зростає ризик списування та використання сторонньої допомоги, що ускладнює об'єктивне оцінювання учнів. Також виникають труднощі з мотивацією дітей до навчання, адже їм важче зосереджуватися без безпосереднього контакту з учителем.

Для підвищення ефективності дистанційного навчання у початковій школі необхідно розробити сучасні методики, які враховують особливості сприйняття інформації дітьми молодшого віку. Важливо поєднувати онлайн-уроки з інтерактивними завданнями, ігровими методами та груповими активностями для підтримки інтересу до навчання. Крім того, потрібно розвивати цифрову грамотність педагогів та батьків, забезпечувати учнів необхідним технічним обладнанням і підтримувати баланс між онлайн-навчанням та фізичною активністю.

Таким чином, дистанційна освіта у початковій школі має значний потенціал, але потребує адаптації до вікових особливостей учнів, покращення технічної інфраструктури та розробки ефективних методів викладання (Закон України «Про освіту»). Лише комплексний підхід дозволить зробити дистанційне навчання ефективним і комфортним для всіх учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017.
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://nus.org.ua/>
3. Савченко О., Богданець-Білокаленко І. Дистанційне навчання в початковій школі: виклики та перспективи. Київ: Педагогічна думка, 2022.
4. European Commission. Digital Education Action Plan 2021–2027: Resetting education and training for the digital age. Brussels: EU Publications, 2021.

5. UNESCO. Distance Learning Strategies in Response to COVID-19 School Closures. 2021.

Анна Резніченко, студентка групи ФПШ-42с,
факультет педагогічної освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.
Науковий керівник: **доктор філософії Олена Луцинська**,
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТОЯЧИХ ПАРТ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Актуальність дослідження. Організація освітнього процесу у початковій школі передбачає використання сидячих парт. Як наслідок, учні впродовж дня мають досить статичний спосіб життя. Проте надмірна сидяча поведінка негативно впливає на стан здоров'я, як фізичний, так і психоемоційний. Науковцями було проведено ряд досліджень та виявлено, що відсутність фізичної активності та малорухливий спосіб життя пов'язані не тільки з раннім метаболічним і серцево-судинним ризиком у дітей і підлітків, але й зі зниженням когнітивних здібностей і академічних досягнень (Guirado, T., Chambonnière, C., Chaput, J.-P.; Metz, L.; Thivel, D.; Duclos, M., 2021).

У Державному стандарті початкової освіти (2019) зазначено, що реалізація мети має ґрунтуватись на ціннісних орієнтирах, один з яких «міцного здоров'я та добробуту, яких можливо досягти шляхом формування здорового способу життя і створення умов для гармонійного фізичного та психоемоційного розвитку. Забезпечити умови потрібно шляхом створення ергономічного простору в класах, тобто зміни меблів, що сприятимуть

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>